

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO
KONTROLĖS IR VARTOJIMO PREVENCIJOS KLAUSIMAIS IKI 2035 METŲ
RENGIMO IR NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS ĮGYVENDINIMO
KOORDINATORIAUS PASKYRIMO
(TAP-20-1854(3); TAIS NR. 20-15131)

2020-11-12 Nr. NV-3091

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM).

Projekto tikslas: siekiant užtikrinti tęstinę, nuoseklią ir ilgalaikę valstybės politiką narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos srityse, priimti sprendimą dėl Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos klausimais (toliau – Nacionalinė darbotvarkė) rengimo.

Dabartinė situacija: atsižvelgiant į tai, kad 2021 m. sausio 1 d. įsigalios naujas strateginio valdymo modelis, *bus atsisakoma Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir jų vartojimo prevencijos 2018–2028 m. programos*, patvirtintos Seimo 2018 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-1765 „Dėl Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir jų vartojimo prevencijos 2018–2028 m. programos patvirtinimo“ (toliau – Programa). Programoje nustatyti Lietuvos ilgalaikiai psichoaktyviųjų medžiagų kontrolės ir jų vartojimo prevencijos politikos tikslai, uždaviniai ir kryptys. Programos įgyvendinimui patvirtintas 3 metų trukmės tarpinstitucinis veiklos planas, kurio įgyvendinime dalyvauja 19 ministerijų ir joms pavaldžių institucijų.

SAM nuomone be tokio strateginio dokumento, kaip Programa, nelieka vientiso ir nuoseklaus požiūrio mažinant narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo žalą, jų pasiūlą bei paklausą, derinant švietimo, prevencijos, gydymo, žalos mažinimo, reabilitacijos, reintegracijos paslaugas, teisėsaugos veiksmus tarpusavyje bei atskirai tarp šių sričių. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo problemą paliekant spręsti atskiriems sektoriams savarankiškai, nepelieka koordinavimo.

Nacionalinių darbotvarkių rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą nustatytas Strateginio valdymo įstatymo 14 straipsnyje: sprendimą dėl konkrečios nacionalinės darbotvarkės rengimo ir nacionalinės darbotvarkės koordinatoriaus paskyrimo priima Vyriausybė, atsižvelgdama į atitinkamas valstybės veiklos sritis reglamentuojančius teisės aktus, Europos Sąjungos teisės aktus ir kitus tarptautinius reikalavimus, nacionalinių darbotvarkių rengimą koordinuoja Vyriausybė arba Vyriausybė kartu su nacionalinių darbotvarkių koordinatoriais, Nacionalinės darbotvarkės tvirtina Seimas nutarimu, Nacionalinių darbotvarkių įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė, pažangos stebėseną įgyvendinant nacionalines darbotvarkes atlieka ir pažangos vertinimus organizuoja nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai ir kt.

Esmė, nauda: siūloma pavesti Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui iki 2021 m. gruodžio 31 d. parengti Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos klausimais iki 2035 metų projektą ir paskirti departamentą šios darbotvarkės įgyvendinimo koordinatoriumi.

Nauda: bus užtikrinta ir išlaikyta tęstinė, nuosekli ir ilgalaikė valstybės politika narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos srityse bei užtikrintas Jungtinių Tautų ir Europos Sąjungos strateginiuose narkotikų politikos dokumentuose pabrėžiama visaapimanti, integruota, subalansuota, įrodymais pagrįsta psichoaktyviųjų medžiagų politika.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Vyriausybės kanceliarijoje surengtas pasitarimas, dalyvaujant suinteresuotų institucijų atstovams. Diskutuota dėl nepakankamų argumentų bei tikslingumo rengti Nacionalinę darbotvarkę, dėl tarpinstitucinių klausimų valdymo problemų.

Projektas patikslintas atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Strateginio planavimo ir stebėsenos grupės pastabas.

Siūlytume projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aurelija Urbonienė

Aurelija Urbonienė, tel. 8 706 63 813, el. p. aurelija.urboniene@lr.lt